

VERSLAG RAADSCOMMISSIEVERGADERING WERK EN INKOMEN

Datum: 15 mei 2019
Plaats: Nieuwe raadzaal
Tijd: 13.00 - 14.35 uur

Aanwezig: W.H. Koks (voorzitter), J. Been (GroenLinks), C.T. Nieuwenhout (GroenLinks), J.P. Loopstra (PvdA), T.J. Bushoff (PvdA), K.W. van Doesen (D66), D. Brandenburg (SP), E. Akkerman (VVD), G. de Vries (VVD), P. Rebergen (ChristenUnie), T. van Zoelen (PvdD), L. van de Giessen (CDA), Y.P. Menger (100% Groningen), A. Sijbolts (Stad en Ommeland), K. Schilder (Student en Stad)

De wethouders: C.E. Bloemhoff, M.T. Gijsbertsen, P.S. de Rook

Afwezig z.k.: de fractie PVV

Namens de griffie: M. Hansens (commissiegriffier)

Verslag: Z. Jeurig (Notuleerservice Nederland)

Insprekers: geen

A1. Opening en mededelingen

De voorzitter:

- Opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom. Mw. Hansens is vandaag voor de laatste keer aanwezig als commissiegriffier. Zij begint met een andere functie binnen de gemeente.
- De aanbiedingsbrief van het college met een doorkijk naar de begroting 2020 maakt onderdeel uit van de bespreking. Het jaarlijkse voorjaarsdebat is komen te vervallen. De raadsleden kunnen nu alvast wensen voor de begroting 2020 aan het college meegeven.

Wethouder Gijsbertsen:

- Cliëntenraad SOZAWE: de nieuwe gemeente krijgt een nieuwe cliëntenraad.

A2. Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

A3. Rondvraag

Er zijn geen vragen.

Inhoudelijk deel

B1. Gemeentebegroting 2019

(raadsvoorstel 18 april 2019)

Programma 1 Werk en inkomen

Programma 2 Economie en werkgelegenheid

Mw. Akkerman (VVD):

- Heeft de bijstandsdeelnamen vergeleken met andere gemeenten. Groningen staat nu negende en moet volgens de VVD uit de top-10. Is het college het daarmee eens?
- Waarom kan iemand die een basisbaan goed doet geen volwaardige baan nemen? Eventueel kan begeleiding helpen.
- Bijstandhouders: kan het college een proef instellen om mensen met behulp van de veranderde belastingregels snel aan werk te helpen?
- Hoe kijkt het college op dit moment aan tegen de tegenprestatie?

Mw. De Vries (VVD):

- Schetst de problemen van een ondernemer in de stad: de gemeente heeft nogal wat regels. Hoe kijkt het college er tegenaan? De sociale ondernemer moet niet worden vergeten.
- Inzet op werkgelegenheid buiten de overheid is belangrijk. De ambitie van de gemeente moet groter zijn dan de groei dankzij de florissante economie. Kan het college dit toezeggen?

Dhr. Bushoff (PvdA):

- Zegt dat veel Groningers nog niet zeker zijn van hun bestaan. Het college pakt de tekorten in het sociale domein aan.

- Schulden: het overnemen van schulden is soms het enige perspectief. Deelt het college deze mening? Kan dit vaker worden gedaan?
- Kindpakket: is dit voldoende bekend? Wat doet het college?
- Armoede: te veel Groningers staan langs de zijlijn. De arbeidsmarkt staat te ver van de mensen. De basisbaan en het werkprogramma zijn goede maatregelen.
- De groep werkloze 50+'ers wordt mager bedient in het programma. Wat doet het college bijvoorbeeld in het regionale actieprogramma?
- Social return bij gemeentelijke aanbestedingen: bij inkoop en maatschappelijke aanbestedingen is inzet op social return en langdurig werk nodig.

Dhr. Loopstra (PvdA):

- De mismatch op de arbeidsmarkt: is het college bereid bij bedrijven aandacht te vragen voor werkzoekenden die ervaring willen opdoen of scholing nodig hebben?
- IT-werk: mogelijk kan het tekort aan arbeidskrachten verminderen door samenwerking van UWV, directie Werk, IT-bedrijven en het HBO- en MBO-onderwijs. Kan het college dit stimuleren en opleidingen verzorgen?
- Sociaal ondernemen: wanneer start het actieprogramma? Werken de betrokken wethouders samen aan een integrale aanpak?
- De balans horeca-winkels in het centrum is zoek. Er is te veel horeca. Wat doet het college?
- De warenmarkt: de aanpak ziet er goed uit.

Dhr. Rebergen (ChristenUnie):

- Is positief over het werkprogramma. Maatwerk is een goede zaak.
- Het ontwikkelhuis: maatwerk en het koppelen aan kansrijke sectoren en beroepen is cruciaal. Is dit het geval?
- Sociale activering: is een vergelijkbare aanpak mogelijk voor statushouders?
- Basisbanen: het is goed dat een groep wordt bereikt om hen aan werk te helpen. Regulier werk gaat voor als dit met behulp van begeleiding mogelijk is.
- Instroom in de bijstand en te lang gebruik van de bijstand moeten worden voorkomen.
- Armoedebeleid: problematische schulden vergen aandacht.
- Sociaal ondernemen is belangrijk en de aanpak wordt gevolgd.
- Mbo-opgeleiden: bedrijven moeten hierop in kunnen spelen en aandacht geven aan nieuwe vormen van vakmanschap. De link met het programma werk en inkomen is belangrijk.
- Het is goed dat snel internet de nodige aandacht krijgt.
- Betaalbare werklocaties zijn erg belangrijk.

Dhr. Van Zoelen (PvdD):

- Is voor een brede gemeentelijke proef met het basisinkomen zodat echte economische onafhankelijkheid ontstaat.
- Vrijwilligerswerk voor uitkeringsgerechtigden: dit is een goede zaak en moet echt vrijwilligerswerk blijven. Een tegenprestatie hoort daar niet bij.
- Aanbieden van scholing en stages zijn belangrijk voor werkzoekende bijstandsgerechtigden.
- Zorgt de gemeente ervoor dat alle onderdelen van de organisatie werken op basis van vertrouwen?
- Coaches: kunnen die uit het bestand van uitkeringsgerechtigden komen?
- Armoede: preventie is erg belangrijk. Huisuitzetting moet zoveel mogelijk worden voorkomen. WIJ-gebouwen moeten de privacy bewaken.
- Wegwerpeconomie: de fractie is blij met de koers richting een circulaire economie.
- Energiebesparing bij bedrijven: bedrijven moeten zich houden aan de maatregelen uit de wet Milieubeheer. Hulp bij maatregelen is gewenst. Plastic afval moet uit den boze zijn.
- Werkgelegenheid heeft behoefte aan meer maakindustrie en aan regionale productie.
- Lichtreclames moeten worden ontmoedigd.
- De gemeente moet inzetten op meer vrouwen in de IT-sector.
- Het faciliteren van vliegveld Eelde: dit gaat in tegen het eerdere raadsbesluit.

Mw. Van de Giessen (CDA):

- Vindt het een gezamenlijke taak een inclusieve arbeidsmarkt te realiseren. De aanpakken van het college zien er goed uit.

- De bijstand: de indicator is dezelfde als in voorgaande jaren en is niet ambitieus. Hetzelfde geldt voor de mensen die uitstromen. Kunnen de aantallen worden aangepast? Zijn andere methoden nodig?
- Een goede koppeling tussen programma 1 en 2 is gewenst.
- De basisbaan: wat is er experimenteel aan het voorstel van het college?
- Bezuinigingen WIJ-teams: kunnen de teams het aan?
- Werkgelegenheid: banen voor laagopgeleiden moeten specifieke aandacht krijgen. De maakindustrie is belangrijk. Is een koppeling met de energietransitie mogelijk?

Dhr. Nieuwenhout (GroenLinks):

- Zegt dat het uitgangspunt recht op inkomen voor iedereen onder druk staat. Dit college vult landelijke tekorten aan en daar is de fractie trots op.
- Het is prima om zo veel mogelijk mensen actief te krijgen. Klopt het dat de gemeente niet-betaald werk blijft steunen?
- Mensen met een laag inkomen moeten de mogelijkheid krijgen energiezuinige investeringen te doen om zo op uitgaven te besparen. Graag een reactie van de wethouder.

Dhr. Been (GroenLinks):

- Vindt de inzet op werkgelegenheid voor MBO-opgeleiden een goede zaak.
- Wanneer en hoe wordt het IT-aanvalsplan vormgegeven?
- Groningen gaat voor volwaardige en duurzame banen. Hoe wordt dit gerealiseerd? Bestaat er een voorkeursbeleid voor vestiging op bedrijventerreinen? Hoe worden de duurzame en sociale wensen van de gemeente overgebracht?

Dhr. Brandenburg (SP):

- Verzoekt het college een ander taalgebruik te hanteren.
- Klopt het dat de individuele inkomenstoelag voor mensen die in armoede leven niet eerder wordt toegekend? Waarom wordt dit niet gedaan?
- De gemeente moet zich als initiatiefnemer van samenwerking tussen sociale partners hard maken voor een loonstijging. Het aantal werkende arme mensen in Groningen stijgt.
- Het college zegt in de begroting dat mensen veelal op eigen kracht een baan kunnen vinden. Anderzijds steekt het college veel geld in banen voor hoogopgeleiden zoals bij healthy ageing en hoogwaardige kennis. Dit is met elkaar in tegenspraak. Hoe ziet het college dit?
- Waarom doet de gemeente aan internationale promotie van de kennisinstellingen?

Mw. Menger (100% Groningen):

- Zegt dat het goed gaat met de economie maar dat er een groep stille armen is. Er is weinig zicht op wie deze groep vormen.
- Het groeiend aantal burgerinitiatieven is positief.
- Schuldhulptraject: het is goed dat het college inzet op preventie en ook op nazorg. Spreker geeft complimenten voor de verschillende projecten.
- De fractie ziet heil in de basisbanen. Mensen draaien dan weer mee in de maatschappij. De fractie is geen voorstander van het verplicht stellen van vrijwilligerswerk.
- Veel vacatures blijven helaas onbezet. Het aanbod werkzoekenden moet er echter wel zijn.
- Groningen heeft veel ambitie: zie marketing Groningen. Een goed vestigingsklimaat voor jonge mensen en voor bedrijven gaat iedereen aan.

Mw. Van Doesen (D66):

- Vindt het goed dat het college inzet op 'iedereen doet mee'. Het instrument werkprogramma helpt daar zeker bij.
- Het is goed een verbinding te leggen tussen dagbesteding en participatie.
- Het is een goede beslissing de individuele inkomenstoelag ongewijzigd te laten.
- Schuldhulpverlening: meer aandacht is nodig voor een innovatieve aanpak zoals de WSNP.
- Armoedebelid: hopelijk wordt het beleid meer samenhangend en overzichtelijker. Dan kan het toegankelijker worden. Ook werkenden moeten bereikt worden vooral werkende jongeren.
- De fractie is benieuwd naar de gebiedsgerichte uitwerking in Beijum en Selwerd.
- De uitvoering van de regels is belangrijk. Processen duren soms te lang zoals die bij het verkrijgen van beschermingsbewind.
- Arbeidsmarktbeleid: dit beleid moet doordacht zijn.
- De circulaire economie: het biedt kansen voor de regio, de gemeente en de mensen met afstand tot de arbeidsmarkt.

- Blijvende aandacht is nodig voor het vestigingsklimaat.

Dhr. Schilder (Student en Stad):

- Vindt het erg bijzonder dat er nog steeds een tekort aan huisvesting is voor studenten. Wat vindt de wethouder van het in dit licht nog meer aantrekken van nieuwe studenten?
- Innovaties topcampus Groningen: welke innovaties zijn nodig? Hoe ziet de wethouder dit?
- Beide bovenstaande punten moeten in het Akkoord van Groningen terugkomen. Studenten moeten goed worden geïnformeerd bijvoorbeeld via een brief bij inschrijving.
- Founded in Groningen heeft geleid tot vele initiatieven. Hoe ziet het vervolg eruit?
- Het internationale welkomstcentrum: kan de wethouder een update toezeggen of een collegebrief later dit jaar?

Dhr. Sijbolts (Stad en Ommeland):

- Zegt met een aantal moties te komen met het oog op de begroting 2020.
- Is het eens met de opmerking van de SP over het taalgebruik.
- Bijstandsgerechtigden en arbeidsmarkt: kunnen 1-op-1 gesprekken worden gevoerd in plaats van telefonisch contact?
- 1000-banenplan: kan het plan aansluiten op de vacatures in ICT en zorg?
- Armoedebeleid: is het college zich ervan bewust dat steeds meer middeninkomens de armoedegrens passeren?
- Armoedeprojecten: projecten starten biedt niet de echte oplossing.
- Laagopgeleide mensen: spreker sluit aan bij de opmerking van de PvdA om meer maakindustrie naar de stad te halen.
- Aantrekkelijke stad: ook toeristische ondernemers in de gemeente kunnen aandacht gebruiken.

Wethouder Bloemhoff:

- De arbeidsmarkt, het aantal bijstandsgerechtigden: het college wil het steeds beter doen.
- Gesprekken met bijstandsgerechtigden: het college streeft naar een gesprek met alle mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt.
- Het klopt dat het goed is andere termen te hanteren voor mensen met lage inkomens.
- De tegenprestatie: het college wil positief maatwerk leveren en de tegenprestatie niet verplicht opleggen.
- Het college wil parttime werken in de bijstand stimuleren. Een gesprek met de belastingdienst over regels is een goed idee.
- Afstand arbeidsmarkt tot mensen: aan beide kanten van de arbeidsmarkt moet iets gebeuren. Binnen de arbeidsmarktregio wordt erover gesproken. Het college legt niets op.
- Werkloze 50+'ers: de pilot 'Expeditie 050' boekt goede resultaten en wordt uitgebreid.
- Inkoop en maatschappelijke impact: na de zomer ontvangt de raad een nieuw inkoopbeleid. Binnenkort spreekt de commissie over sociaal ondernemen en over extra zaken voor mensen 'met een afstand tot de arbeidsmarkt'.
- Samenspel UWV, directie EZ en anderen: het college wil er als één geheel naar kijken.
- IT-vacatures: via praktijkleren genaamd 'Code Gorilla' worden mensen begeleid naar de praktijk.
- Gesprekken met bijstandsgerechtigden: afgelopen collegeperiode zijn alle mensen gesproken die langdurig in de bijstand zaten. De komende tijd worden zij opnieuw bezocht.
- 1000-banenplan: de wethouder is bereid een gesprek aan te gaan over het van toepassing verklaring op de sectoren zorg en ICT.
- Cijfers over aantallen bijstandsgerechtigden: de cijfers zijn inclusief Ten Boer en Haren. Het klopt dat het cijfer voor de uitstroom omhoog kan: dat gebeurt in 2020.
- Het college gaat intensiever aan de slag om de uitstroom uit de bijstand te vergroten.
- Het Ontwikkelhuis wordt een onderdeel van het werkprogramma. Kansrijke beroepen krijgen er zeker een plek.
- Benadering statushouders: de gemeente heeft een aanpak via 'Thuis in 050'. Inburgering en stage of werk gebeuren tegelijkertijd. Statushouders worden constant gevolgd.
- Vrijwilligerswerk en mantelzorg worden nog steeds gestimuleerd vanuit de gemeente.
- De wethouders is bereid te praten met de sociale partners over loonstijging.
- De circulaire economie biedt kansen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.
- Basisbaan: de raad ontvangt binnenkort een brief.

Wethouder Gijsbertsen:

- Innovatie schuldhulpverlening: de wethouder zegt toe naar manieren te kijken om de huidige aanpak verder te verbeteren.
- Schuld en preventie: de gemeente legt al langer veel nadruk op preventie. Het Rijk is nodig om echte veranderingen in het systeem door te voeren. De wethouder neemt de gemaakte opmerkingen mee.
- Het Kindpakket: de bekendheid van de regelingen is vergroot. Het verder automatiseren en specifieke aandacht voor werkende armen zijn volgende stappen.
- De vragen van dhr. Sijbolts passen in de richting die het college op wil gaan. In september komt het nieuwe armoedebeleid naar de raad.
- Bijzondere bijstand: in bijzondere gevallen kunnen tandartskosten worden vergoed.
- Het college probeert op allerlei manieren belemmeringen bij de gemeente op te heffen om zo mensen naar werk te leiden.
- Individuele inkomenstoeslag: vanwege de kosten ziet de wethouder geen kans de regeling uit te breiden.
- Koppeling aan energie: de gemeente stimuleert energiebesparingsmaatregelen via schenking van een startpakket van 50 euro.
- WIJ en privacy: het signaal van de cliëntenraad is bekend. De wethouder kent de situatie in Beijum en gaat in gesprek met WIJ en met Beijum.
- De gemeente spreekt met WIJ over het verder verbeteren van de toegankelijkheid.
- Vertrouwen in de organisatie: de medewerkers krijgen trainingen.

Wethouder De Rook:

- Verbindingen tussen economische en sociale programma's zijn van groot belang. De partners weten dit ook en werken er samen met de gemeente aan. De resultaten komen in de meerjarenprogramma's.
- Het nieuwe economische programma komt in het vierde kwartaal naar de raad.
- Het ondernemingsklimaat: de ozb voor bedrijven is niet verhoogd.
- Logiesbelasting: de gemeente staat met het nieuwe voorstel op de tiende plek in Nederland.
- De concrete plannen komen in het economische programma.
- IT-vacatures: de gemeente werkt samen met IT-bedrijven, bedrijfsverenigingen en kennisinstellingen.
- De gemeente verricht inspanningen om meer vrouwen in de techniek te krijgen.
- Verhouding horeca-detailhandel: het college komt met een voorstel voor een nieuw bestemmingsplan en een nieuw omgevingsplan voor de binnenstad. Er wordt al gewerkt aan een notitie retail en horeca op verzoek van Horeca Nederland. Die komt eind dit jaar of begin 2020 naar de raad.
- De gemeente heeft geen echte instrumenten op het gebied van economisch beleid om een sociale en groen economie te bevorderen. Wel wordt de economische agenda afgestemd op de maatschappelijke agenda van de gemeente. Met bedrijven en instellingen worden daarover afspraken gemaakt. De gemeente houdt er ook bij de acquisitie van bedrijven rekening mee.
- Campusontwikkeling: de Hanzehogeschool en de RUG betalen evenveel als de gemeente.
- Het geld van het economisch programma wordt niet gebruikt om buitenlandse studenten te werven.
- Founded in Groningen wordt in het vierde kwartaal 2019 in de raad besproken.
- Northern Times: de wethouder adviseert een mail te sturen.

De voorzitter sluit de vergadering om 14.35 uur.